

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

O položaju.

Politični položaj v obeh državnih polovicah postaja od dne do dne zmedenejši in ako se hoče tudi resnejši. Na Ogerskem ne ve na eni strani vlada, kaj bi počela, da bi napravila tam red in spravila državni stroj zopet v tek, na drugi strani pa so se tudi stranke koalirane opozicije prepričale, da so preveč zabredle v zmotu in da jim od dne do dne med ljudstvom vedno bolj gineva zaupanje. Posebno nerodne so bile s svojim nastopom proti splošni in enaki volilni pravici, katero hoče sedanja vlada izkoristiti proti njim. Do takega prepričanja je prišel celo sam vodja neodvisne stranke, Fran Košut, ki je te dni v nekem listu pisal, da mora opozicija brez-pogojno vsprejeti v svoj program splošno volilno pravico, ako noče zaigrati pri ljudstvu vsega zaupanja. Iz tega je tudi razvidno, da ni madjarskim politikom dandanes prav nič mari ljudski blagor, ampak da jim je edino le za to, da se sami vzdrže na površju ter da se dokopljejo do prvih mest javne uprave, katero bi potem izkoriščali v svoje sebične namene. Da pa to dosežejo, pride jim prav vsako sredstvo in zdaj torej tudi splošna volilna pravica, proti kateri so svoječasno tako odločno nastopili, da so si nakopali jezo večine madjarskih črkostavcev, ki so začeli zadnji čas zaradi tega prav uspešno bojkotirati ono madjarsko časopisje, ki je stalo pod izključno komando koalicijskih voditeljev. Da, celo do krvavih izgrediv je prišlo, in pobijati so se začela v Budimpešti okna uredništev koaliranih listov, in kamenje in streli iz revolverja leteli so tudi v okna klubovega stanovanja neodvisne stranke.

Vse to so torej posledice nerodne taktike koaliranih strank, ki so se kamenja in revolverjev nasprotnih jim časnika in črkostavcev tako vstrašili, da jih v posebnem manifestu milo pro-

sijo za odpusčenje. Da so pa vsled take kapitulacije prišli voditelji koaliranih strank ob svoj ugled, tega ni pač treba posebej povdarjati, in kdo bi zamogel tajiti, da ni to lep vspeh Fejervaryjeve vlade, ako je svoje protivnike osmešila pred javnostjo.

Kaj pa v naši državni polovici? Tudi pri nas je povzročila napoved splošne volilne pravice jako čuden in resen položaj. Posebno gosposka zbornica se je proti ti napovedi v svoji sobotni razpravi jako čudno vedla in to zaradi tega, ker je poslala v boj proti splošni volilni pravici dva svojih članov, o katerih je znano, da sta se kot ministra izkazala za jako slaba in takorekoč nesposobna državnika, namreč grofa Thuna in pa pl. Plenerja. Ta dva moža sta v sobotni seji gosposke zbornice spuščala v zrak mine in bombe, s katerimi nista nič drugega dosegla nego to, da sta s svojimi govori prav drastično razsvetlila gnile in starikave razmere privilegovane avstrijskega parlamenta. Trdila sta namreč oba, da zahtevajo splošno in enako volilno pravico le socijalni demokratje, kar je pa popolnoma neresnično, ker splošno in enako volilno pravico zahtevajo vsi avstrijski narodi. Kdor se upira ti zahtevi, upira se narodom. In kdor se upira želji narodov, ta postavlja državo v veliko nevarnost, in ravno v to nevarnost spravila bi naša gosposka zbornica državo lahko s tem, ako bi zaradi splošne in enake vol. pravice ustavila državni voz in bila močna stena opravičenim ljudskim željam in zahtevam.

Sodeč po odločnem nastopu ministerskega predsednika barona Gautscha, bi se dalo sklepati, da je sedanja vlada odločno za to, da se pri nas v resnici, in sicer v kratkem času, izvede volilna preosnova na podlagi splošne volilne pravice, ter da se odstranijo volitve po kurijah. Ali pomisliti je vendar treba, da imajo člani gosposke zbornice mogočen

vpliv tudi na najvišjem mestu in da ni torej popolnoma izključeno kako razočarenje. No, in ravno zaradi tega, ker ni izključeno tako razočarenje, je sedanji trenutek za našo državo jako kritičen, ker bi znalo imeti tako razočarenje zanj nejosodopolnejše posledice. Nadejajmo se pa, da do tega ne pride in da se bode tudi večina gosposke zbornice sprijaznila z duhom časa ter da bode njen patriotizem tolik, da se bode raje odpovedala svojim zastarelim in krivičnim privilegijem, nego pa skušala spraviti državo v nevarnost.

Dopisi.

Iz Skrilj pod Čavnom. — Cenjeni čitatelji »Gorice« so pač redko kedaj brali kak dopis iz Skrilj. Pred dvema letoma je bilo kratko poročilo o izvolitvi novega župana, potem pa nič več. Menda je čas, da se tudi iz Skrilj eden oglasi. Ljubljanski »Slovenski Narod« in goriški »Primorec« očitata društvenikom kamejskega »izobraževalnega društva«, da so — tolovaji. To je nesramnost! Omeniti moram, da je tudi med Skriljani veliko udov omenjenega društva, torej zadeva ono očitavanje tudi nas. Dovolite, cenjeni gospod urednik, da Vam se svojo okorno kmečko roko nekaj napišem o onem dogodku. Videli bode, da vsa reč ni tako grozna, kakor poroča lažnjivi »Primorec«. Torej zgodilo se je tako-le: Oni ponedeljek po veselici razdirali so naši tumburaši oder. — Ko so svoje delo odpravili, in je bilo vse na voz naloženo, šli so po vole, jih uklenili ter odpeljali oder in vso pripravo v Kamnje. Z vozom so šli vsi — razven enega, ta je ostal v družbi dveh mladičev, ki pa nista člana izobraževalnega društva, še nadalje v gostilni. Čez nekaj časa pride v gostilno neki Kranjec, precej pijan, ter zahteva od gospodinje prenočišča, češ da je hotel v Ajdovščino — pa da je zamudil vlak.

Gospodinja je precej vedela kakšnega tička ima pred seboj ter mu je prenočišče odrekla. Nato se je dotični Kranjec pridružil onim trem fantom iz Skrilj, in pili so vsi štirje, dokler niso bili močno vinski ali pijani.

Kmalu potem sta šla dva ven in za nekaj časa je šel za njima tudi oni Kranjec, eden pa (in ta je bil član izob. društva) je ostal v gostilni. Pred gostilno začel je oni Kranjec fantoma zabavljati v nemškem jeziku, kar je ona dva tako vjezilo, da sta ga naklestila. Nato je prišel še oni tretji fant iz gostilne. — Oni Kranjec, ki je bil ranjen na glavi je šel nato v drugo gostilno, kjer ga niso hoteli sprejeti, potem je šel k nekemu kmetu, kateri ga ni imel kje prenočiti zato je šel oni Kranjec še naprej v vas, kjer so ga v neki hiši sprejeli na štalo. Ni res toraj kar piše »Primorec«, da je oni »vandrovec« obležal v svoji krvi, dokler ga niso našli, tudi ni res, da je vsled vdarcev slep na eno oko in gluh na eno uho. Drugi dan so žandarji one tri fante odgnali v zapor, pa so jih že prejšnji teden zopet izpustili, kar bi se gotovo ne zgodilo, če bi bilo res, kar »Primorec« kvasi. Tako lagati kakor »Primorec« in »Slov. Narod« in zaradi enega člana napadati celo društvo to je zares — tolovajstvo.

Še nekaj iz naše občine. Pohvaliti moramo našega župana, da tako skrbi za lepe ceste. Res, naše občinske ceste so bolj podobne cesarskim kakor občinskim cestam. S prvim decembrom smo dobili tudi novega cerkovnika. —

Podčavenski.

Iz Bovca. — Mislim sem, da opiše spretnejša roka slavnost stoletnice zmagovite brambe trdnjave v bovški soteski, ki se je vršila na prostem pri trdnjavi dné 20. nov. Ker se pa to do sedaj ni zgodilo, in je vsekako vredno, da tudi drugi

LISTEK

16

Karamfil s pesnikovega groba.

(Hrvaški pisal A. Šenoa. Poslovenil „«.)

(Dalje.)

Visoki, strmi, temni vrhovi se vzdigajo krog naju kakor čmernogleda vojska velikarov, katera čuva ta čarobni, tajinstven kot. Iz reber, nad glavo je vzknila velikanom tisočletna šuma, kjer ni ne solnce ne svetlobe. Više nad njimi pa se lesketajo v solncu večni snežniki kakor ogromni srebrni ščiti proti tujemu besu. Priveslali smo na drugi breg jezera. Ribič naju pelje po stoletni senci v gorovje. Koraka in molči, molči in koraka. Tukaj ni poti. Le burja je med gozdnim stebrovjem utrla revno stezo. Šuma gromko odmeva, listje sušiti. Dalje ne moreš. Visoka stena stoji pred teboj, a sredi po temni in gladki steni grmé besni z višine blesteč slap ter bobni v globino, v skalnato kotlino. Zdi se ti, da je srebro. Spreletava te groza. In kako te ne bi! I cvetje in grmičje krog slapa drgeta strahu. Sedaj tudi solnce sine nad pogorjem. Milijoni biserov zažare v zraku, milijoni kapljic trepetajo kakor zvezdice na cvetju in grmičju. Vzkliknil bi, toda stojiš kakor okamenel. Čarobnost in strahota ob enem. To je Savica, mlada Sava. Srebrnopena šumi in kipi in se meče med šuščim drevjem čez razpokano skalovje, se besno zažene v Bohinjsko jezero ter iz njega teče proti jugu — jugu. Tukaj sem čital Prešernov »Krst pri Savici«, tukaj sem ga občutil do dna srca, do skrajne globine svoje duše. Svet strah mi pretrese telo. V veličastnem zakotju prirode so svobodni Slovenci bili zadnji obupen boj proti tujemu besu, pod tem svetim žrtvenikom je izkpravela zadnja žrtev svobode in z grmenjem slapa se je združil zadnji obupen vzklik: »Na tleh leže slo-

venstva stebri stari!« Celo gora vztrepeta vsled groze. Kraj mene in Alberta je stal ribič podolgovatega, trdega obraza, visok kot gora, zroč v bobnečo peno. Ni li to pravnik tistih, ki so tukaj izgubili glavo? Da, je. Vsaj takšni so bili oni. Duša nama klone od svetega šuma. Na tem mestu izpijeva kupo čiste, »žive« vode, na tem mestu se pobrativa znova, pri-seževa večno zvestobo slovanstvu. Visoko nad nama pa je sipal slap svoje kristalne bisere. Zdelo se nama je, da gledava zlato meglo, skozi katero trepetalo lepo lice slovenske vile — lice mladenke Nežice. Nem, strmeč naju je gledal ribič. Najbrž je mislil, da sva zblaznela. Ali ni ognja v njegovem srcu? Iskre mu tle v njem, iskre! Samo da zapiha veter in iskra zagori s plamenom. In midva sva bila krščena, odrešena, pravi otroci svojega naroda.

Bilo je krasnega popoldne, ko sva se vračala v Kranj. Kaki dve uri od mesteca leži vas — ne pomnim ji več imena — in v tej vasi je ob cesti lepa, snažna krčma z vrtom. Tjakaj jo mahneva, da se pokrepčava. To je imela biti zadnja »postaja«. Sedeva pod široko senčnico ter pokličeva krčmarja. Nakrat se prikaže trebušast mož z rdečim nosom in zeleno čepico. Ko ga vprašava za vsebino njegove kleti, premeri najino romantično uniformo ter mirno in dostojanstveno reče: »Veste, imam vsakovrstnega vina in za boljše goste tudi ljutomeržana.« Najin viteški ponos je bil s prezirljivo opazko kajpada užaljen, zato tolstemu Ganimedu — za izvesko je, če se ne motim, imel »rdečega vola« — precej hladno odvrnem: »Ker se tudi midva štejeva med boljše goste, nama najprej prinesite polič ljutomeržana.«

»Rdeči vola«, ki ga je ta odgovor nekoliko dirnil, odkrevsa po vino. V tem hipu se pred vrati

ustavi prav lepa kočija in glasen smeh s ceste naznani, da je tukaj krasni spol navzoč. In res. Takoj za tem vstopijo na vrt dve dami in dva gospoda ter se vse-dejo za drugo mizo pod brajdo. Mlajša dama, rejena črnolaska, je bila po potezah svojega obraza in po načinu nemškega izgovora vsekako Slovenka in druga, nekoliko suha plavka z dolgimi kodri, je brezuspešno skušala posnemati kako lady¹⁾. Gospodiča v kokeetni lovski obleki sta pač, kakor je bilo videti, več pozornosti posvečevala svoji frizuri nego li svojim možganom. Pri najboljši volji vam ne morem opisati njunega obraza, ker se mi je zdel strašno prazen. Ta družba je brez dvoma bila »juste milieu«²⁾ med aristokracijo in birokracijo, gospoda brez gospostva. Plavolaska naju začne z lornjetom motriti in za njo ostala družba. Potem pa plavka z jako šepavo francoščino doda: »Voilà des gens curieux.«³⁾

»Je voudrais savoir leur métier,«⁴⁾ reče mlajša z res barbarskim izgovorom.

»Gens de rien,«⁵⁾ pripomni prvi birokratič.

»Leur présence est en tout cas embarrassante,«⁶⁾ de drugi birokratič.

Ne zmeneč se za to birokratsko uganjevanje in slabo voljo molčiva, ko plavolaska z radovednim očesom motri najine telečnjake, ter začneva, zbijajoč šale, jesti ocvrte piščance. Birokratje so bili »embarrasirani,«⁷⁾ ker jim je francoščina po vražje šepala.

(Konec pride.)

¹⁾ Izgovori: léjdi (= Angležinja).

²⁾ Uprav sredina.

³⁾ Čudni prikazni.

⁴⁾ Htela bi vedeti, kaj sta.

⁵⁾ Nič.

⁶⁾ Njuna navzočnost je na vsak način nadležna.

⁷⁾ Nadležni.

kaj zvedo o slavnosti, zato podajem kratko poročilo.

Če greš iz Boveca po predelski cesti proti mogočnemu gorovju, prideš v bovški soteski k trdnjavi, od katere se daleč na okoli svetijo pozlačeni lavorovi venci in palme v znamenje, da tukaj so zgodovinsko važna in imenitna tla, kjer so se naši vojaki bojevali proti Turkom in Francozom. V l. 1797 se je 500 mož broječa posadka pod poveljstvom Höblösa sicer hrabro držala in branila pred prodirajočimi Francozi, a po izdajstvu nekega hlapca — Laha — je bila vendar uničena. Na razvalinah te trdnjave je bila našim vojakom v l. 1805 zopet dana priložnost, pokazati svojo hrabrost. 18. nov. 1805 zasedel je pešpolk št. 30 razvalino in okoli ležeče višine Izgore in Rombona. Istega dne na večer zasedla je francoska brigada „La cour“ Bovec, in napadla drugi dan okoli 9. ure bovško sotesko, a bila je odbita. Dne 20. ponovljeni napad je bil zopet odbit, in sovražnik prisiljen vrniti se.

Stoletni spomin na ta dogodek obhajal se je 20. nov. Priprave za slavnost bile so velike in naporne, posebno ko je bilo vreme kar mogoče naineugodnejše. Ves prostor zgodovinskega bojnega kraja bil je lepo okrašen z več sto metrov dolgim zelenim vencem, cesarskimi zastavami, raznimi grbi i. dr. Na vzvišenem prostoru postavljen je bil oltar, kjer se je imela darovati vojaška maša.

Kakor da bi bilo nebo posebno naklonjeno slavnosti, zjasnilo se je okoli 8. ure, in vreme je tako ugodno postalo, da se je zamogla slavnost vršiti v določenem času in redu. Po 9. uri začelo se je zbirati ljudstva od vseh strani, posebno iz Boveca. Ob 10. uri začela je služba božja, ko je opravljal vojni kurat iz Celovca, g. R. Kozák. V polni paradi je bila navzoča posadka domobrancev in artilerije, godba 17. pešpolka in bovško veteransko društvo. Na posebnem, vzvišenem prostoru zraven altarnega šotorja bili so navzoči: Generalmajor pl. Hortstein z adjutantom, podpolkovnik Hlavaček, ženijski vodja Kutznigg, majorji Hausar, Thalhammer, nekaj stotnikov in nadporočnikov. K slavnosti so bili tudi povabljeni bovški g. dekan, sodnik in župan.

Pred sv. mašo imel je g. vojni kurat nemški in slovenski slavnosti primeren govor. Po končani službi božji stopil je g. generalmajor pred vojake, ter jim razložil pomen slavnosti, kazoč na hrabrost tedenjnih bojevnikov in navdušujoč jih k jednaki nevstrašni hrabrosti proti vsakemu sovražniku. Z trikratnim hurá na presv. cesarja končal je svoj jedernat govor. Nato je zaigrala godba cesarsko himno — njena mogočnost, mešanje njenih glasov z gromenjem bližnjih topov; pred nami divje globoka struga Koritnice, na levi in desni orjaško visoke gore,

med njimi vijoča se državna cesta, pred nami trdnjava s topovi, kojih bronasta žrela kličejo vsakemu vsiljencu: Do tukaj in ne naprej!, zgodovinska tla, na kojih stojimo — vse to napravilo je na vsakega pretresljiv vtis. Končala je slavnost s skupnim obedom, pri katerem so bili navzoči tudi civilni gostje. Pri napitnici na presv. cesarja nastavila se je zastava, godba zaigrala cesarsko himno in oddalo se je iz trdnjave 24 strelav. S tem je bila končana slavnost, ki ostane vsem v nepozabnem spominu.

Politični pregled.

Parlamentarne reči.

V sredo se je vršilo na Dunaju posvetovanje načelnikov državnoborskih klubov, katerega se je udeležil tudi min. predsednik baron Gautsch. Na tem posvetovanju je bilo po daljši debati sklenjeno, da se v prihodnjih sejah reši: trgovinska pogodba z Italijo, proračunski provizorij, podaljšanje veljave zakona o lokalnih železnicah in državna podpora trgovinskim zbornicam.

Min. predsednik baron Gautsch je pri ti priliki povedal, da v tem zasedanju volitev v delegacijo ne bo, ker tega minister za zunanje zadeve, grof Goluchowski, ni zahteval. Državno-zborske božične počitnice prično med 16. in 20. decembrom.

Po novem letu pa bo sklican moravski deželni zbor na 8 do 10 dni trajajoče zasedanje, a potem se koj snide zopet državni zbor.

Državni zbor.

V sredo je poslanska zbornica dokončala debato o Gautschevi izjavi. Debata se je sukala zgolj le o volilni presnovi.

V ponedeljek je posl. zbornica nadaljevala debato o Gautschevi izjavi.

Kubik je govoril za splošno volilno pravico, ki jo pretežna večina poljskega ljudstva želi kakor rešitev iz političnega hlapčevstva.

Posl. Šuklje je izjavil, da želi splošno volilno pravico ves slovenski narod.

Posl. Lenassi je dejal, da so Italijani, ki so bili vedno za napredek in liberalne težnje, odločni sovražniki vsakega privilegija in tako tudi zastarelega zistema kurij, vsled česar simpatično pozdravljajo vprašanje splošne, enake in direktne volilne pravice. Njegova stranka je z izvajanjem ministerskega predsednika popolnoma in brez vsacega prigovora zadovoljna, in ne samo o principu, kar se tiče uvedbe splošne volilne pravice, marveč tudi glede glavnega načrta, ki ga je napovedal ministerski predsednik baron Gautsch. S posebnim zadovoljstvom je govornik pozdravil izjavo ministerskega predsednika, da se treba ozirati na narodne in kulturelne sile raznih narodnostij. Specijelno se govornik nadeja, da se bo ob tem popolnoma oziralo na narodne interese Italijanov ter da se jih ne bo preziralo, kakor se je to dogodilo glede vseučilišnega vprašanja. Mi nočemo prinašati žrtve in trpeti krivice. V takem slučaju se bomo branili z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago. Kar se tiče reforme poslovnika, je menil govornik, da bi bilo primerno, da se isto prepusti bodočemu ljudskemu za-

stopstvu. — Posl. Stranher je govoril tudi za splošno volilno pravico. — Posl. Dzieduszycki je svaril pred naglo uvedbo splošne volilne pravice, pokazuje na veliko nevarnost za državo in družabni red ter je izjavil, da večina poljskega kluba je naklonjena razširjenju volilne pravice, vendar pod pogojem, da se istočasno menja ustava, v kateri bi se zagotovilo obširno avtonomijo in bi se omejilo kompetenco državnega zbora ter bi se izvedlo reformo poslovnika. Ob tem naj se volilna pravica za deželne zbore razširi na vse sloje prebivalstva.

V četrtek se je bavila poslanska zbornica z nujnim predlogom posl. Choca glede umešavanja min. predsed. v ogrske zadeve. Govoril je tudi posl. Fresl, ki je protestiral proti odposiljanju vojšta na Češko in je zagotavljal zbornico, da o kakem revolucionarnem gibanju na Češkem sploh ni sledu. Govornik je pozival v svojem govoru vojšta, naj ne bode poslušalo takim ukazom. Bil je zaradi tega pozvan od predsednika k redu. Nujnost predloga je bila odklonjena. Zbornica je potem razpravljala o nujnem predlogu posl. Steina glede uvedanja personalne unije. V svojem govoru je Stein hudo napadal krono in vlado. Govoril je proti splošni in jednaki volilni pravici, češ, da nima ista družega namena, nego škodovati Nemcem. Očital je Gautschu, da se je združil s socialci in anarhisti ter da je on prouzročil zadnje demonstracije za splošno in jednako volilno pravico. Konečno je rekel, da naj se Avstrija prikloni Nemčiji. Baron Gautsch je odločno zavračal govornika ter protestiral proti temu, da se na tako nečuten način vlači krona v politične debate. Prihodnja seja boče v ponedeljek.

Volilna reforma.

„Linzer Volksblatt“ priobčnje zanimivo „Dunajsko pismo“, ki najprvo razpravlja o šansah, ki jih ima splošna in enaka volilna pravica v parlamentu, potem pa prigovarja privržencem konservativne stranke, naj se volilni reformi, ki je neizogibna, ne upirajo nadalje in naj slede vzgledu voditeljev dr. Ebenhocha, dr. pl. Fuchsa in dr. Katreina. Ta članek pravi med drugimi: „Za Gautschevo volilno reformo bodo torej glasovali: Mladočehi, Jagoslovani, katoliški centum, kršč. socialci, soc. demokrati, nekaj manjših skupin, dr. Steinwender in njegovi pristaši. Vlada ima torej vsekakor težko stališče. Vendar se pa zdi, da bi bile posamezne, volilni reformi nasprotujoče stranke zadovoljne, ko bi padel njen zaščitnik Gautsch. — Precej znamenj namreč je, da posamezne skupine to naravnost nameravajo. Pri zadnjih avdiencijskih vplivnih parlamentarcev je baje cesar mnenje nasprotnikov volilne reforme sicer milostno vzel na znanje, a nasproti prijateljem volilne reforme je posebno živo zagovarjal Gautschev projekt. Nj. Veličanstvo je ravno tozadevne izjave konservativnih politikov z zadovoljstvom vzelo na znanje. — Nasprotniki Gautscheve volilne reforme pa naj si zapomnijo to-le: Baron Gautsch pri tem vprašanju ne bo padel in ga bo znal izpeljati, ako ne s pomočjo nasprotnikov, kar gotovo želi, pa brez njih ali pa proti njim.“

Ljubljanski knezoškof dr. Anton B. Jeglič je, kakor javljajo z Dunaja, izstopil iz kluba desnice gosposke zbornice, ker je

načelnik kluba grof Thun govoril proti splošni in enaki volilni pravici. Knezoškof dr. Jeglič je svoj izstop že naznanil pismeno predsedstvu desnice gosposke zbornice.

Čudne vojaške odredbe za Češko.

Z Dunaja prihajajo vesti o nekaj vojaških odredbah za Češko, ki napravljajo na človeka jako čuden utis, posebno ker niso bili zadnji nemiri, ki so se dogajali v Pragi in po drugih mestih, nikakor taki, da bi bilo potreba takih vojaških odredb, o kakoršnih se ravno kar poroča z Dunaja. — V torek so dobili namreč povelje, in sicer na Dunaju se nahajajoči 4. pešpolk, 4. bosanski polk, 14. lovski bataljon, železnikarski polk, 5. dragonski polk v Dunajskem Novemestu, 13. in 56. polk iz Krakova, 18. polk iz Olomuca, cesarski lovci iz Solnograda in polk nadvojvoda Rainer iz Linca, da se takoj pripravijo na odhod na Češko, in sicer po največ v Prago. — Te odredbe so jako razburile vso javnost in posebno pa češke poslance, zaradi tega, ker vlada zadnje dni na Češkem popolen mir. Vladni listi, kakor tudi nemško-nacionalni listi pišejo sicer o nekaj nemirih, ki se pa na Češkem baje šele pripravljajo, ne da bi natanjko označili te pripravljajoče se nemire. Res, da so v zadnjem času v Pragi pobili nekaj šip na nemških poslopih, ali kolikokrat niso Nemci razbili v mestih, kjer se nahajajo Čehi v manjšini, šipe na čeških poslopih, a padlo ni nikomur v glavo, da bi zaradi tega pošiljal bataljone v taka mesta. — Vzroki o zadnjih vojaških odredbah morajo torej tičati kje drugje.

Češki narodni svet

je sklenil, da zahteva in hoče splošno in enako volilno pravico energičnim, solidarnim in dostojnim potom. Zdej ninkakšnega vzroka za oznanjenje splošne stavke. Če pa bi prišlo tako daleč vsled odpora proti splošni in enaki volilni pravici, bi se stavka povsod naznanila. Češki narod, naj se ravna po naredbah svojih voditeljev.

Dogodki na Ruskem.

Bivši ruski vojni minister generalni adjutant Saharov se je nahajal minole dni v guberniji Saratov in je vodil tam preiskavo zaradi kmetskih puntov, ki so se dogajali tam zadnji čas in kjer se je mnogo ropalo in požigalo. Očitali so mu, da je bil nasproti kmetom jako strog, da jih je dal pretepati, zapirati in več njih je obsodil na smrt. Zaradi tega je sklenil revolucionarni odbor nad njim smrtno obsodbo. Nalog to sodbo izvršiti je dobila neka ženska, ki je prišla na generalovo stanovanje ter rekla, da bi z generalom rada govorila. To ji je bilo dovoljeno, a ko je prišla v sobo, v kateri se je nahajal Saharov, potegnila je iz nedrja revolver in je iz njega trikrat ustrelila na generala. Vsi trije strelji so Saharova zadeli tako, da se je general takoj zgrudil mrtev na tla. Morilko so zaprli.

Iz Berolina poročajo, da je začel štrajk poštnih in brzojavnih uslužbencev na Ruskem ponehovati in bode poštni in brzojavni promet že te dni vspostavljen.

Društvo „Arkadija ob Soči“.

Spisal Josip Balič.

(Dalje.)

Zatem najdemo slavospev: „Auf die Erhebung des Herrn Karl Anton v. Martini, k. k. Hofrath etc. zur Würde eines Ritters des Heil. Stephansordens.“ Tukaj se proslavlja cesarica Marija Terezija.

Nadalje sledi v latinščini pisana elegija o priliki gostovanja Pija VI. pri Jožefu II. in konečno: „Ad D. Mariam Theresiam Aug. Carmen Latinum et Italicum M. Denis A Cons. Aug. et Biblioth. Garell. In Acad. Theres. Praef. Viennae apud Christianum Wappler, 1782. Koncem pesmi je napisano s črnilom: „Fileta Licopeo“, ki je bilo morda društveno ime pisateljevo.

To so pa, kakor rečeno, le fragmenti, kajti tej zbirki je bilo še več drugih malih zvezkov prišitih, ki so se bogsigavedi kako odtrgali in pozgubili.

Jako marljiv pisatelj Arkadije je bil tudi že večkrat omenjeni Peter Anton baron Codelli, rojen v Gorici 28. jun. 1754. Sam pravi (o c. pg. 8—9), da se je izvrstno vežbal v pesniški stroki („al tasto dell' Apollinea Cetra“)

pri zborovanjih, katera je prirejela „la novella fervorosissima Colonia Arcadica Sonziaca“. Pisal je poezije, drame in komedije, seveda v italijansčini. Prelagal je tudi iz nemščine bolj popularne igrokaze. Njegove, kakor tudi druge gledališčne igre so se predstavljale bržkone v literarnem salonu grofinje Stürgkh, katerega omenja po g. Brafini navedeni Hermann. Codelli je pri Arkadiji deloval pod imenom Archigene Beozio. Vsa svoja dela našteva sam v imenovani knjigi st. 11—14.

Nekateri Arkadei, kakor: Rudolf grof Coronini, Karol Morelli, pl. Schönfeld, Mihael Grandi in jezuit Schauer recte Šavor Alojzij so kot pisatelji marljivo delovali, še predno se je bilo društvo osnulo, zlasti zadnji je bil izdal na Dunaju že l. 1777 leposlovno knjigo: Saggio sovra la lingua, eloquenza e poesia italiana.

Zdej mi je kaj malega omeniti tudi o kulturnem pomenu Arkadije in sploh tedanjega družabnega gibanja. Kakor znano, se ni v naši deželici za vedo in lepe tmeteljnosti skoro nihče zmenil pred prihodom jezuitov v Gorici. Zatorej je

prevladala in prešinjala vse stanove precejšnja surovost in podivjanost in to nele v srednjem veku, ampak tudi še v naslednjih stoletjih. To zlo, ki se je čisto pojavljalo z brutalnim nasiljem¹⁾, je poleg nevednosti izdatno pospeševal sekularni vse vzvišeno uničujoči fevdalizem, takisto pomanjkanje organov za javno varnost in razne druge neugodne okoliščine. S prihodom jezuitov pa je ginevala nevednost, kajti v njihovih šolah, katere so bili v Gorici srečno odprli l. 1616. se je bilo izučilo in vzgojilo lepo število domačih plemičev, pa tudi mnogo nadarjenih mladeničev iz nižjih slojev, zakar je poskrbel poleg jezuitov zlasti Ivan Krstnik grof Werdenberg skupno s soprogo Katarino. Zato nahajamo v se-

1) Najslabše je bilo v tem obziru v gorah. Rutarjeva zgodovina Tolmiskega omenja iz onih časov marsikateri prežalosten pojav nasilja. Poleg tega sem dobil v najstarejši kanalski mrtvaški knjigi od spredaj kot poseben slučaj zabilježno, da so dne 19. julija l. 1660. v Kobaridu podložniki ubili svojega gospoda barona Ivana Krstnika Coronini-ja. V isti knjigi se čita tudi, da je dne 14. julija l. 1669. streljal s karabino nek plemeniti Cumar Karol na svojega nasprotnika Ivana Morela, a da je mesto njega zadel hčerko mesarja Tomaža Carnela, ki je vsled tega umrla.

demnajstem in osemnajstem stoletju med domačini dokaj odličnjakov in zlasti pisateljev v vseh strokah znanosti in pesništva. Nekateri, kakor: Baselli France, Baselli Caharija, Coronini Ernest Feliks, Žbogar Ivan Marija so poleg drugih gojili bogoslovje, Ivan Josip Božič (Busiz = Bosizio) in Brignoli Ivan Krstnik sta pesnikovala, Bavčar Martin, Brumatti Gašpar Capello Peter Pavel, Pesler Albert, Biavi Ivan z nekaterimi drugimi so pisali zgodovino, o. Ivan Svetokrižki in Suppazig France sta se poleg nekaterih drugih odlikovala kot cerkvena govornika, Sembler Ambrož, Ivan France Miller in Codelli Ernest so širili ascetične knjige, Gregor Grbec (Erbichius) je izdal pedagogično delo, pod naslovom: „Promontorium humanae felicitatis“, Finetti Bonifacij je bil jezikoslovec, Kavčič France Ksaverij matematikar, zdravnik Ivan Krstnik Garzaroli rodom iz Orehovelj je priobčil l. 1655. v Vidmu knjigo: „De opportunitate coitus“. Njega sta posnemala pozneje kot pisatelja o zdravilstvu Jernej Patuna, zdravnik v Gradišču in že omenjeni Anton Muznik.

(Dalje pride.)

Domače in razne novice.

Onim gg. naročnikom našega lista, kateri se na naročnini kaj dolžujejo, smo napravili to pot na zavrtku debelo modro črto ter jih uljudno prosimo, da plačajo kar mogoče hitro zastalo naročnino.

„Za Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Alfonz Blažko, kurat v Mirniku 5 K; Simon Gregorčič v Gorici za božičnico 5 K; Ivan Zorn, nadučitelj v Vrtojbi, nabral pri ženitvenem gostovanju 25. nov. v Gorenji Vrtojbi zlatoporočencev Ant. Batistič in Josipine Černe 16 K; Anton Rijavec, dimnikarski mojster v Opatiji, za božičnico 3 K; vesela družba ob sprejemu svojega č. g. vikarja v Cerovem zložila 8 K 65 h (toliko tudi za Alojzijevešče); Ivan Kalin, deželni uradnik 4 K; Simon Gregorčič, vikar v pokouju v Gorici, na račun trete ustanovnine 30 K; dobiček na taroku 2 K 80 h; Saunig in Dekleva, trgovca v Gorici 10 K; Franc Lavrenčič, kaplan v Devinu 5 K; dr. Ant. Gregorčič v Gorici 20 K; dekan in kaplan v Cerknem 3 K; Franc Lipizer 40 vin. Istemu predsedništvu so poslali za božičnico: Josip Pavletič, dekan v Št. Petru 3 K; Viktor Bežek, c. kr. ravnatelj v Koprju 5 K; Gotard Pavletič, župnik v Mirau 10 K; Ivan Koršič, vojaški duhovnik v Pulju 4 K; Anton Cibič, častni kanonik in dekan v Črničah 10 K; obitelj Kovačič pri Sv. Luciji 5 K; Anton Križnič, župan v Kanalu 10 K.

Srčna hvala vsem dobrotnikom!

Šolske božične počitnice. — Vsled odredbe naučnega ministerstva, prične letos na srednjih in drugih šolah božične počitnice že dne 22. t. m.

Mladi tat. — V torek zvečer so aretirali tukaj 19-letnega Ivana Humarja z Banjšic, a stannjočega v Gorici pri svojih stariših. Ker je vedno pohajal in ni delal, bil je na sumu, da je kradel ter na ta način prihajal do denara, katerega je zapravljaj po tuk. krčmah. Ta sum je bil popolnoma opravičen, kakor je dokazala preiskava, katero je izvršil na njegovem stanovanju policijski inspektor g. Janežič. Našli so namreč na Humarjevem stanovanju 69 ukradenih predmetov, obstoječih večinoma iz rokodelskega orodja. Tu so se nahajale zidarske žlice, zidarska in kovaška kladiva, mnogo mizarskih svedrov, več kovaških pil i. t. d.

Prijet nevaren tat. — V sredo zjutraj ob 5. uri so prijeli pri Barki nevarnega tatu mesarskega pomočnika 26-letnega Hektorja Martinellija iz Gradišča. Martinelli je malo poprej prišel po lestvi v poslopje, v katerem stanuje č. o. jezuitje, in ki se nahaja v ulici Leoni in je odnesel od tam 18 kron, ki so se nahajale v kuhinji na mizi. Martinelli je tatvino priznal. Ker je Martinelli izvršil že marsikateri cerkveni rop, sumi se o njem, da je izvršil tudi onega v cerkvi sv. Ivana v Gorici, o katerem smo zadnjič poročali.

Onemogel avtomobil. — V četrtek popoldne je prisopihal avtomobil hotela „Südbahn“, vračajoč se iz Gradišča proti Gorici do Podgore. Tu je revežu zmanjkalo sape tako, da ni mogel sam več naprej. Usmilil se ga je proti primerni plači neki ločniški kmet, ki je vozil gnoj. Vpregel je namreč pred avtomobil svoja vola, ki sta vlekla nesrečnega proti mestu, dokler mu nista prišla naproti dva „črna vranca“, ki sta ga spravila potem domov.

Vabilo na Miklavžev večer, katerega priredi učitelstvo v Ajdovščini dne 10. dec. 1905. v dvorani g. Bratine v Ajdovščini. Vspored: 1. „Prvi sneg“, petje; 2. „Kraljica zime“, deklamacija; 3. „Nastop ciganov“, 4. „Popotnika“, petje; 5. „Miklavžev večer“ igra; 6. Prihod Miklavža s spremstvom; 7. „Lahko noč deklamacija. Med odmorom igra tamburaško društvo „Danica“ pod vodstvom g. Turka. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin., sedeži I. 60 vin., sedeži II. 40 vin. Otroci so vstopnine prosti. K obilni udeležbi vabijo Prireditelji.

Požar. — Včeraj je zgorela posestniku Martinu Persolju iz Imenja pri Šmartnem v Brdih hiša. Škoda se ceni na 1500 kron. Persolja je bil zavarovan pri graški zavarovalnici.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne odprti bodeča lekarni Pontoni Kürner. Ti dve lekarni imeli bodeča v tednu od 10. do 17. t. m. tudi ponočno službo.

Občinske volitve na Voloskem. — V četrtek so se pričele na Voloskem občinske volitve. Volil je III. volilni razred, in izvoljeni so bili soglasno kandidati hrvatske stranke, ki so dobili 191 glasov. V ponedeljek se bodo vršile volitve v I. in II. volilnem razredu.

Letošnje občinske volitve na Volo-

skem so radi tega zanimive, ker se je razbil kompromis med hrvatsko stranko in med takozvanimi zmernimi Nemci, ki so postali tako nezmerni, da so zahtevali za se 10 starašinov v občinskem svetu mesto štirih, katere so imeli do sedaj. Vsled tega je nastopila hrvatska stranka pri letošnjih volitvah samostojno.

Ustanove za gojence c. kr. višje živinozdravniške šole na Dunaju. — Na c. kr. višji živinozdravniški šoli na Dunaju se ima podeliti vsled odloka c. kr. ministerstva za uk in bogočastje sporazumno c. kr. ministerstvom za notranje reči, gojencem omenjene šole 7 ustanov v letnem znesku po 600 kron.

Te ustanove se bodo izplačevale v mesečnih obrokih, in jih bodo dobili gojenci neporečnega vedenja, ki bodo v semestrih, v katerih se ne delajo izpiti, napravili z dobrim vspehom kolokvije vsaj iz dveh predmetov.

Dotične prošnje, katerim morajo biti priložena šolska spričevala, ubožno spričevalo, spričevalo o cepljenju koz, kakor tudi spričevalo o avstrijskem državljanstvu ter o sposobnosti za vojaško službo, se imajo predložiti rektoratu omenjene šole, najdalje do 15. t. m.

Nove vojaške uniforme. — Kakor javljajo z Dunaja, namerava vojno ministerstvo pri lovskih polkih uvesti novo uniformo, ki bo odgovarjala vsem modernim zahtevam, kar se tiče vidnosti in opaznosti. Vse stvari iz kovine so motne barve, jermena nebarvana in vreče za kruh in zavoji za kuhinjsko posodo sivega blaga. Tudi suknje so iz popolnoma sivega blaga. Govore, da se uvedejo nove uniforme že na prihodnjo pomlad.

Vladni zistem na Koroškem. — C. kr. deželni šolski svet je imel 28. m. sejo, v kateri je bilo popolniti mesto kateheta na velikovski meščanski šoli. Za to mesto so se prijavili trije prosilci: dva Slovenci in en Nемец. Ker je pa knezoškofijski ordinarijat odklonil Nemca, je bilo pričakovati, da bo imenovan eden izmed obeh Slovencev. Toda glej čudo! Imenovan ni bil nihče, in služba se iznova razpiše.

Za analfabete v Istri. — Več učiteljev v Koprju je sklenilo ustanoviti tam večerno šolo za pouk odraslih analfabetov. V ta namen so zaprosili dovoljenje, ki jim je bilo tudi podeljeno. Tako je prav!

Narodno gospodarstvo.

Dobrohoten opomin avstrijskemu katoliškemu duhovništvu.

Čeravno se nahaja v človeku, borečemu se za življenje že po naravi neka tajna moč, neki mogočni nagon, ki ga vodi v tem boju, postaja ta neprestani boj za človeku primeren obstanek, ko mu začnejo pehati duševne in telesne moči, pogostoma jako britek in težaven. Posebno pa je vpokojeni invalid duhovskega stanu v svoji visoki starosti navadno najbolj zapuščen in brez vsake pomoči, ako nima nič drugega, s čimer bi razpolagal, nego le svojo pičlo pokojnino. Prav zaradi tega pa skuša vsak duhoven kolikor mogoče dolgo ostati v aktivni službi, četudi mu njegova bolehnost ne dopušča, da bi zamogel natanjko izpolnovati svojih dolžnosti, ka-

terih mnogokrat sploh tudi ne more izpolnovati in dasiravno mu je prav dobro znano, da ga prav neradi gledajo na njegovem mestu, katerega dolžnosti on zaradi ostarelosti in bolehnosti ne more opravljati. Da pri takih razmerah tudi stvar sama trpi, to je pač popolnoma jasno. Če se pa dogodi, da postane mlad duhoven že po jako kratkem službovanju popolnoma nesposoben za službo, kar se žal pre pogosto dogaja, in nima drugih dohodkov, nego jedino le najnižjo pokojnino, ki pristojna kaplanu, potem je takemu duhovnu v resnici gorje. Vsak si lahko predstavlja, kako zamore človek kot duhoven izhajati z letnimi 480 kronami pokojnine.

Iz sočutja prave ljubezni do bližnjega se je zatorej izcimila misel za ustanovo takega društva, ki bode nudilo katoliškemu duhovnu priliko, da se tudi za starost preskrbi, misel, ki je postala za ustanovitvijo katoliškega „Emeritnega društva“ na Dunaju leta 1896 v resnici tudi že dejstvo.

Omenjeno društvo, ki je prava dobrota za duhovski stan, šteje danes že 1587 zavarovanih duhovnikov, ali z ozirom na to, da je delokrog tega društva namenjen za celo tostransko državno polovico, imelo bi isto danes veliko več članov, ako bi se korist tega društva znala povsod tako upoštevati, kakor zasluži. Pred vsem bi se morala posebna važnost polagati na to, da je omenjeno, na zavarovalno-tehnični podlagi ustanovljeno društvo jedino take vrste, ki zagotavlja proti zmerni letni zavarovalnini za slučaj starosti ter prezgodnje onemoglosti zavarovancem gotovo ekzistenco. Vsa dosedanja dijocezska podporna društva ne odgovarjajo nikakor svojemu namenu v zadostni meri.

Duhovniku, ki pristopi k temu društvu, ni treba obteževati svoje vesti s tem, da je moral v skrb za svoj obstanek večkrat svoje dolžnosti zanemarjati. Prav zaradi tega je skoraj vsak duhoven dolžan, da si pravočasno zagotovi svojo ekzistenco, za slučaj, da ne bi mogel svojih stanovskih dolžnosti več opravljati.

Saj nalagata pa to tudi duhovnu razum in previdnost, da že pravočasno na to poskrbi, da ne pride v slučaju prezgodnje onemoglosti in nesposobnosti za svojo službo v veliko bedo.

Jako bi se preračunil oni, ki bi računali na kakoršnekoli si dohodke, ki bi mu jih znal priskrbeti takozvani titulus mensae. Društvo dosluženih katoliških duhovnikov na Dunaju olajšuje zavarovanja za slučaj starosti in onemoglosti posebno s tem, da se pri njem zavarovalnina lahko plačuje tudi v mesečnih obrokih. Ako razdeli zavarovane zavarovalnino, katero ima plačati vsaki mesec, na vsak posamezen dan, potem ne bo niti čutil tega stroška. Nikdo naj se pa ne vara z mislijo, da si lahko sam prihrani za starost s tem, da dene vsako toliko časa v ta namen nekaj denara na stran. Takih sklepov se navadno človek ne drži in če se jih tudi nekaj časa drži, kako lahko se konečno vendar pripeti, da človek prihranjeni denar za kaj drugega porabi, nego je bil prvotno namenjen.

Najkrajši in najgotovejši način, na kateri se duhoven lahko zavaruje za slučaj starosti in onemoglosti, mu nudi

pač le društvo dosluženih duhovnikov na Dunaju. Naj se s pristopom k društvu le preveč ne odlaga, ker človek postaja vedno starejši in kolikor starejši je, toliko večja je tudi letna zavarovalnina in jo je vsled tega tudi težje plačevati. Tako si zagotovi za slučaj starosti ali onemoglosti duhoven letni dohodek 400 kron s tem, da vplača letnih 25 kron zavarovalnine, ali na dan približno 7 vinarjev, (torej približno toliko, kar si prihrani, ako popuši na dan jedno smodko m'nj, in kako majhna je ta žrtev), to pa le takrat, ako pristopi k društvu v 25. letu svoje starosti. Zato velja tukaj: „Kolikor preje, tolikor bolje“.

Pomisleki, kakor da ne bi bilo varno zavarovati se pri tem društvu, so pač popolnoma brezpotrebni, kajti društvo je urejeno po vseh pravilih zavarovalne tehnike in je upravljajo duhovniki. Premoženja pa ima 470.692 kron, od katerega zneska je naloženih 455.690 kron v vrednostnih papirjih s pupilarnim jamstvom, ki so naloženi pri c. kr. priv. kreditnem zavodu za trgovino in obrt. Društvo dosluženih katoliških duhovnikov (Emeriten-Verein des katholischen Klerus) je zatorej popolnoma varno pred vsakim poneverjenjem.

Zavaruje se lahko pri omenjenem društvu na 8 raznih načinov, od katerih so nekateri za duhovnika naravnost idealno sestavljeni. Zato pa naj ne odlaga nobeden duhoven, ki ni še pri društvu zavarovan, s svojim pristopom, to pa v lastnem interesu in pa tudi v interesu društva, ki bo lahko, ako bode število zavarovanih večje, in bodo vsled tega tudi dohodki večji, sedanjo letno zavarovalnino primerno znižalo. Društvo se nahaja na Dunaju (I. Wipplingerstrasse, 30.) „Qui sibi nequam, cui alii bonus erit?“

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočeno:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolike v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff in z levo varstveno znamko.

Zavoje po 1/4 kg 90 vinarjev

1/2 „ 50 Dobiva se povsod.

Zahvala.

Prebitko zadeti vsled smrti prerano umrle moje nepozabne in preljubljene žene, oziroma matere

Pavline Lazar
roj. Čuš

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so sprejeli pokojnico k večnemu počitku. Bog plati!

Bregin, 8. dec. 1905.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Prisrčno zahvalo izrekamo tem potom vsem blagim Renčanom, ki so povodom boleznin in rane smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta in deda, visokorodnega gospoda

Josipa pl. Degrazia

izražali odkritosrčno sočutje. Posebej še iskrena zahvala slavnemu občinskemu zastopu za krasen venec in za zadnje rajniku izkazane časti ter čislaneemu pevskeemu zboru „Svoboda“ za ganljivo petje.

Žalujoča rodbina pl. Degrazia.

V Renčah, 7. dec. 1905.

Tržne cene.

	Za 100 kg.	
Kava: Ceylon . . .	K 294—	do 300—
" Portorico . . .	" 260—	" 280—
" Santos . . .	" 210—	" 230—
Slakdor . . .	" 76—	" 80—
Otrobi debele . . .	" 12—	" 14—
drobne . . .	" 12—	" 13—
Petrolij v sodu . . .	" 42—	" 43—
" zaboju . . .	" 13—	" 13:50

Wittmann

Feliciental, p. Tuholka v Galiciji, spričrje, da je njegova soproga okrevala od teške bolezni vsed rabe

železnatega vina

G. Piccoli-ja, dvornega založnika Nj. Svetosti in le atja v Ljubljani.

Pollitrska steklenica stane 2 K in se vnajna naročila izvršujejo z obratno pošto.

Anton Ivanov Pečenko

Gorica

prilporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešcanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

Pozor!

Podpisani prilporočam č. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo

prodajalno

kolonijalnega blaga. V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Johmanovega in Majdičevega mline, dalje imam različne pijače. kakor francoski konjak, pristni kranjski brinovec, domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrijanski refošk, kavo in vžigalce družbe sv. C. in M., testenine Žnideršič & Valenčič itd. Več vrst olja. — Pošilja se po pošti najmanj 5 kg. —

Josip Kutin

v Gorici.

Semeniška ulica 1

Rojaki!

kupujte narodni kolek „Šolskega Doma“.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

prilporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljivec prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kilain od enega funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mline iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Najzanesljiveje izvrševanje

pleskarstva

(slikarstva)

kakor izvrševanje napisov, slikanje sob in sploh vseh v to stroko spadajočih del izvršuje

Jos. Makovec

v Gorici, ulica Morelli št. 9

Specijalist v imitaciji na lesovju.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Išče se spretnega

potnika

za trgovino z vinom,

zmožnega slovenščine, nemščine in italijanščine v govoru in pismu. Pismene ponudbe s spričevali o sposobnosti za ta posel na upravnishvo lista do konca tega leta. Plačilo proti primerni varščini po dogovoru.

Ivan Bednařik

prilporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici,

Tekališče Jos. Verdi 33

Tekališče Fr. Josipa 35

izdeluje

vsakovrstne obleke

po najnovejem kroju in po želji gg. naročnikov.

V zalogi ima ravnokar došlo sveže avstrijsko in angleško raznovrstno fino blago za jesensko in tudi zimsko sezono.

Zaloga izgotovljenih raznovrstnih oblek, površnikov, zimskih suhenj itd.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 dalje: Na mesečna odplačila v petih letih in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 1/2%, na vknjižbo pa po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

J. Cristofoletti

lekarnar v Gorici na Travniku,

trskino štokfi-
ževo jetrno olje

Sredstvo proti
prsnim boleznim in
telesni slabosti

Steklenica tega olja npravno rmene barve K 1:40, bele K 2:—

Trskino železnato jetrno olje

Raba tega olja je sosebno prilporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne naravi.

Trskino jetrno olje z žel. jodecem.

S tem oljem ozdravijo v kratkem času in z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena eni steklenici je 1 K 40 vin.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, preišče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem

Steklenica stane 1 K 60 vin.

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M

naravna in -- pristna vina--

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so zmrne, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 22.

Ferratin in
Ferratose

(tekoci Ferratin)

najboljše krepičo

malokrvnosti

in bledici,

od zdravnikov najtop-

leje prilporočeno. Fer-

ratin je v zvezi z be-

ljakom, sestavljen že-

leznat hranilni preparat.

Povečuje tek in

sbljišuje prebavo.

Neizvadeni uspehi.

Dobi se v lekarnah

C. F. Boehringer

und Söhne

Mannheim - Waldhof.

Kdor hoče kupiti zavojček za 6 vinarjev, naj zahteva izključno

„OTTOMAN“-ov smodčični papir.

